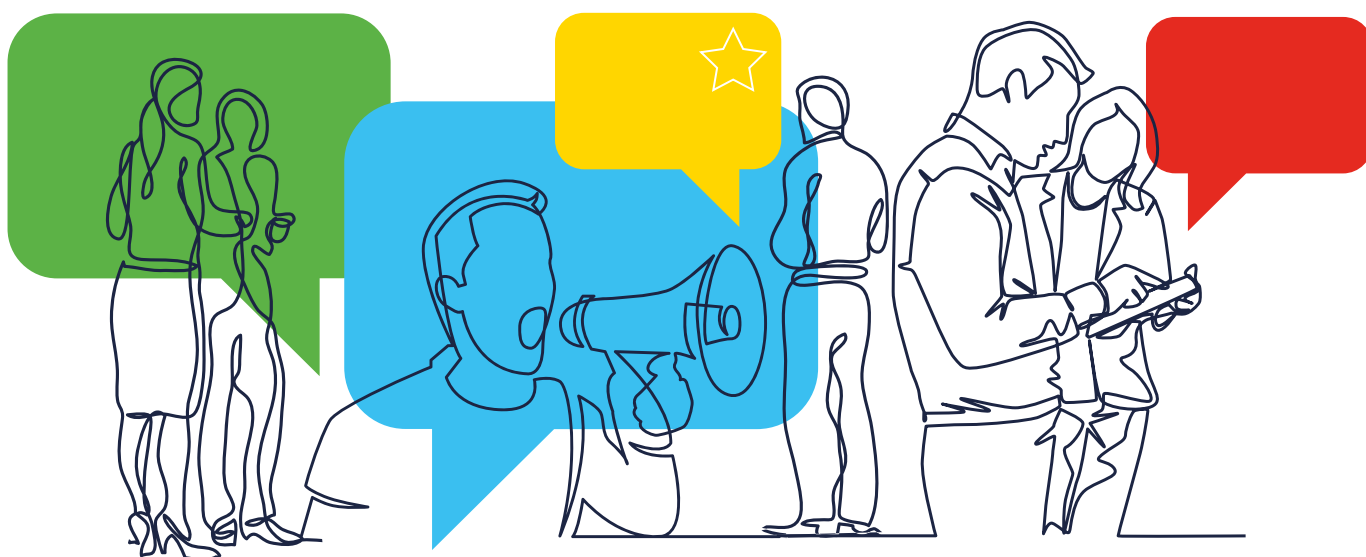

EUROOPA KODANIKUALGATUS

ALGATUS: EUROOPA KARUSNAHAHAST PRIIKS

SAAGE TEADA – ARUTLEGE - VÕTKE ÜHENDUST - KÜSIGE NÕU

| Sisukord

Algatus: Euroopa karusnahast priiks	3
Kampaania	4
Kampaania mõju	8

1

Algatus: Euroopa karusnahast priiks

Algatus „Euroopa karusnahast priiks“ on kümnes edukas Euroopa kodanikualgatus. Algatusega nõutakse, et EL keelustaks karusnahakasvatuse ja sellisel viisil toodetud karusnahku sisaldavate toodete müügi ühtsel turul.

Algatus „Euroopa karusnahast priiks“ registreeriti 16. märtsil 2022 ja selle allkirjade kogumise periood algas 18. mail 2022. Sellele õnnestus koguda **1 502 319 kontrollitud toetusavaldust**, kusjuures **miinimumkünnis saavutati 18 liikmesriigis**.

Korraldajad lõpetasid allkirjade kogumise etapi 1. märtsil 2023, mis on kaks ja pool kuud enne 18. mai 2023. aasta tähtaega. Allkirjad saadeti kinnitamiseks varsti pärast seda. Kui iga liikmesriigi vastutavad ametiasutused olid toetusavaldused kinnitanud, esitati algatus 14. juunil 2023 ametlikult Euroopa Komisjonile ([pressiteade](#)). Vastusena algatusele avaldas komisjon 7. detsembril 2023 teatise.

Edutegurid

- Ettevalmistus – „Euroopa kodanikualgatuse korraldamine ei ole sprint, vaid maraton;“
- tugeva võrgustiku loomine erinevate partnerorganisatsioonidega ning selle laiendamine teiste organisatsioonide kaasamise kaudu kogu kampaania vältel;
- eelarve ning toetuse kogumise ja rahastamise strateegia koostamine.

2 Kampaania

Ettevalmistus

Algatuse „Euroopa karusnahast priiks“ korraldajatel olid Euroopa kodanikualgatuse korraldamisel märkimisväärsed kogemused, sest mõned neist olid edukalt osalenud algatustes „Lõpp puurijastule!“ ja „Julmust vältiv kosmeetika,“ mis kogusid vastavalt ligikaudu 1,4 ja 1,2 miljonit allkirja. See varasem kogemus tuli korraldajatele kasuks, sest nad teadsid, et ettevalmistus on Euroopa kodanikualgatuse eduka korraldamise ja käivitamise võti.

Enne kampaania elluviimist oli oluline, et korraldajad **investeeriksid aega partnerite võrgustiku loomisse**, et tagada tugev toetusbaas enne allkirjade kogumise alustamist. Eurogroup for Animals – peamine seda algatust toetav valitsusväline organisatsioon – on katusorganisatsioon, millel on üle 90 liikmesorganisatsiooni. Kolmandik neist organisatsioonidest on karusnaha keelustamisega aktiivselt tegelenud juba mitu aastat ja neid kutsuti kampaanias osalema. Korraldajad tegid koostööd ka korraldajatega väljaspool oma otsest võrgustikku, kaardistades liikmesriikide organisatsioonid. Algatust toetas 82 organisatsiooni.

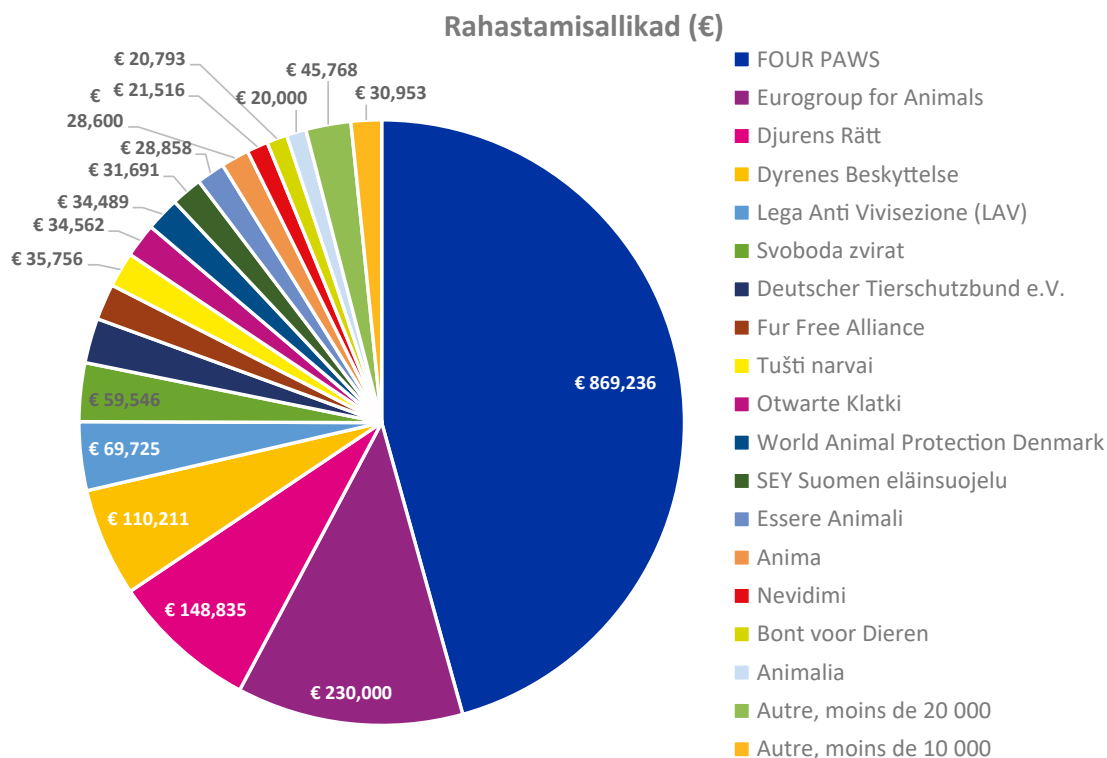
Copyright: Fur Free Europe Instagram

Selleks et toetada oma vabatahtlikke ja partnereid ning tagada, et need partnerite võrgustikud algatust aktiivselt toetaksid, löid korraldajad kampaania jaoks kampaaniamaterjalide panga. See sisaldas kõiki asjakohaseid teabematerjale, mida partneritel oli kampaania edendamiseks ja toetamiseks vaja. Samuti kohtusid korraldajad regulaarselt partneritega, et hoida neid kursis algatuse edenemisega, säilitada koordineerimine ja arutada kampaania käigus tekkinud probleeme.

Korraldajate peamine kampaaniastrateegia oli **luua veebipõhine kohalolek**, sest nii on lihtne jõuda enamiku kodanikeni ja suhelda eri sihtrühmadesse kuuluvate kodanikega. Korraldajad koostasid mitmekeelse veebisaidi, mis sisaldas taustateavet algatuse ja selle nõudmiste kohta, allkirjade kogumise lehte ja uudiskirja. Korraldajad tegutsesid ka sotsiaalmeedias: Instagram (5405 jälgijat ja 270 postitust). Korraldajad kasutasid algatuse tutvustamiseks ka oma sotsiaalmeediakanaleid: X (endine Twitter) (15 900 jälgijat), Youtube (619 tellijat), Instagram (3874 jälgijat) ja Facebook (20 000 jälgijat).

Algatuse „Euroopa karusnahast priiks“ korraldajad kogusid toetustena kokku 1 904 595 eurot. Arvesse läksid üksnes üle 500 euro suurused toetused rahastaja kohta.

| Kampaania elluviimine

Korraldajad kavandasid allkirjade kogumise etappi hoolikalt, seades igale liikmesriigile eesmärgid, mis põhinevad mitmel teguril, sealhulgas sellel, kas karusnahatööstus on selles riigis endiselt aktiivne, sarnaste kampaaniate jaoks selles riigis varem kogutud allkirjade arv ja seal tegutsevate toetavate organisatsioonide arv. Korraldajad otsustasid keskenduda maksimaalsele arvule liikmesriikidele, et näidata, et algatust toetati kõikjalt Euroopa Liidust.

„Rohkem kui miljoni allkirja kogumine ei ole lihtne, seega ei tohiks keskenduda üksnes minimaalselt seitsmele liikmesriigile“ – Euroopa kodanikualgatuse „Euroopa karusnahast priiks“ korraldaja

| Allkirjade kogumine

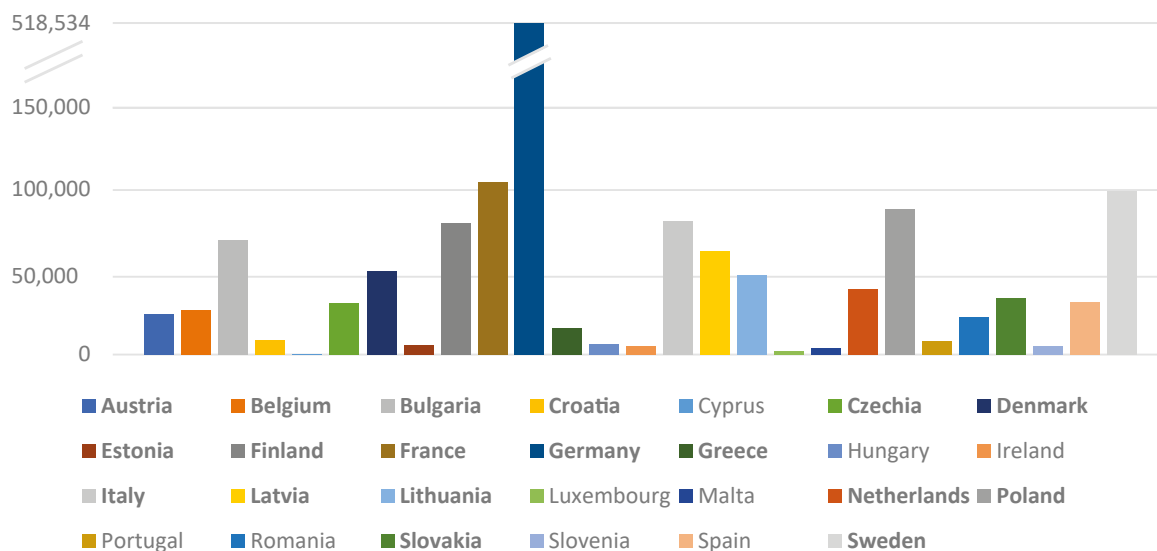
Algatuse korraldajad kasutasid sõltumatut veebipõhist allkirjade kogumise süsteemi¹. Nende kampaaniastrateegia keskendus peamiselt sotsiaalmeediale ja tugines oma võrgustikule, et tutvustada kampaaniat „Euroopa karusnahast priiks“ erinevate partnerorganisatsioonide eri sihtrühmadele. Korraldajad tegelesid edukalt sellega, et aastapikkuse kampaania hoog ei raueks, analüüsisid aktiivselt oma kampaaniastrateegiat ja arutledes partneritega selle üle, mis toimis hästi ja mis mitte.

„Tuleb pidevalt analüüsida, katsetada, kava uuesti teha, vaadata, mis toimib ja kus, ning vaim värske hoida!“ – Euroopa kodanikualgatuse „Euroopa karusnahast priiks“ korraldaja

¹ Alates 1. jaanuarist 2023 on veebipõhine toetusavalduste kogumise kesksüsteem ainus süsteem, mida korraldajad saavad kasutada allkirjade kogumiseks internetis

Toetusavalduste arv (paksus kirjas: riigid, kus künnis saavutati)

| Allkirjade kontrollimine ja algatuse esitamine

Algatuse „Euroopa karusnahast priiks“ korraldajad otsustasid lõpetada allkirjade kogumise 1. märtsil 2023 – kaks ja pool kuud enne tähtaega. Algatuse jaoks koguti kokku 1 701 892 miljonit allkirja 27 ELi liikmesriigis ja 88 % allkirjadest loeti riikide ametiasutuste poolt kehtivaks. Nõutud künnis saavutati rekordilises 18 liikmesriigis. 14. juunil 2023 esitasid korraldajad Euroopa Komisjonile **1 502 319 kinnitatud toetusavaldust**. Allkirjade esitamisele järgnes kuuekuuline läbivaatamisperiood.

3

Kampaania mõju

Algatuse läbivaatamine ja komisjoni vastus

Pärast algatuse ametlikku esitamist kohtusid korraldajad 20. juulil 2023 Euroopa Komisjoni väärtuste ja läbipaistvuse valdkonna asepresidendi Věra Jourovága ning tervishoiu ja toiduohutuse voliniku Stella Kyriakidesega (pressiteade).

Autoriõigus: Euroopa Liit, 2023

Euroopa Parlament korraldas 10. oktoobril 2023 algatuse „Euroopa karusnahast priiks“ teemalise avaliku kuulamise, mille raames korraldajad tutvustasid algatuse eesmärgi ja suhtlesid Euroopa Parlamendi liikmetega (avaliku kuulamise salvestus).

Autoriõigus: Euroopa Liit, 2023

19. oktoobril 2023 arutati Euroopa Parlamendi täiskogu istungil algatust „Euroopa karusnahast priiks“ (vt salvestuse [1. osa](#) ja [2. osa](#)).

Euroopa Komisjon võttis 7. detsembril 2023 vastu [teatise](#), milles esitatakse komisjoni meetmed vastuseks Euroopa kodanikualgatusetele „Euroopa karusnahast priiks“. Komisjon tervitab algatust ja võtab järgmised meetmed (vt [pressiteade](#)):

Komisjon tegi Euroopa Toiduohutusametile (EFSA) ülesandeks esitada **2025. aasta märtsiks** teaduslik arvamus karusloomade heaolu kohta. EFSA arvamus peaks keskenduma üksnes karusnaha tootmiseks peetavatele loomadele, nimelt naaritsatele, rebastele, kährikutele ja tšintšiljadele, ning analüüsima nende heaolu, levinud kasvatussüsteeme ja seda, kuidas saaks praegustes kasvatustingimustes heaoluprobleeme ära hoida või leevendada.

Seejärel hindab komisjon algatuse „Euroopa karusnahast priiks“ raames taotletud keelde, sealhulgas nende keeldude majanduslikku ja sotsiaalset mõju ELis.

Võttes arvesse EFSA arvamust ja hindamise tulemusi, teatab komisjon 2026. aasta märtsiks, kas ta peab asjakohaseks teha ettepanek keelustada karusloomakasvatus ja karusnaha turustamine ELis pärast üleminekuperioodi.

Vahepeelsel ajal jätkab komisjon ka ettevalmistustööd muude loomade heaolu käsitlevate ettepanekutega, nagu on välja kuulutatud strateegias „Talust taldrikule“. Samuti võtab komisjon mitmeid meetmeid seoses karusloomakasvatuse mõjuga heaolule, rahvatervisele ja keskkonnale. Need hõlmavadkohapealseidkontrollkäike liikmesriikide karusloomakasvandustes, et uurida olemasolevaid terviseühtsuse mehhanisme, ning mõjuhinnangut tekstiiltoodete märgistamise määruse võimalikuks läbivaatamiseks. Komisjon järgib terviseühtsuse põhimõtet, mille kohaselt on inimeste, loomade ja keskkonna tervis lahutamatu seotud, et ennetada ja avastada haiguspuhanguid karusloomafarmides ja neile reageerida.

9. veebruaril 2024 kohtusid korraldajad volinik Kyriakidesega, et arutada vastust nende algatusele.

Autoriõigus: Euroopa Liit, 2024

Nõuanded tulevastele korraldajatele

- Tehke enne algatuse käivitamist ära kodutöö!
- Veenduge, et teete koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kellel on juba kodanike tähelepanu ja toetus!
- Looge uusi sidemeid, et laiendada oma haaret!
- Andke algatusega liitujatele võimalus teie kampaaniat oma kanalites aktiivselt reklaamida, jagades nendega teavet, kommunikatsioonivahendeid ja peamisi kampaaniakuupäevi!

